

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Gluaiseachtaí don leasú polaitíochta agus sóisialta, 1870-1914

Cás-staidéir
Toghcháin 1885 agus
1886: shaincheisteanna
agus torthaí

Tacaíochtaí Breise

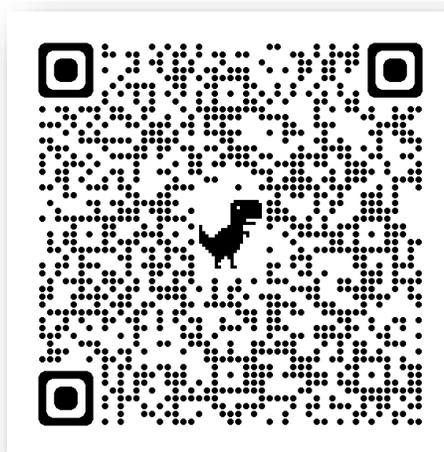
Oide

Tabhair cuairt ar ár
láithreán gréasáin

www.oide.ie

Déan teagmháil le:

eolas@oide.ie

Glac síntiús linn
chun an nuacht
is déanaí a fháil.

Lean muid ar X
[@Oide_History](https://twitter.com/Oide_History)

Fócas an tSeimineáir Ghréasáin

- Tuiscint a fhorbairt ar chomhthéacs stairiúil an chás-staidéir agus ar théamaí agus ar shaincheisteanna níos leithne na tréimhse trí fhéachaint ar fhoinsí stairiúla éagsúla
- Bealaí a fhiosrú chun scileanna smaointeoireacht anailíseach agus chriticiúil na scoláirí a fhorbairt agus iad ag obair le réimse leathan cáipéisí stairiúla

An Staidéar Doiciméadbhunaithe

Oide

Tuiscint

Comparáid

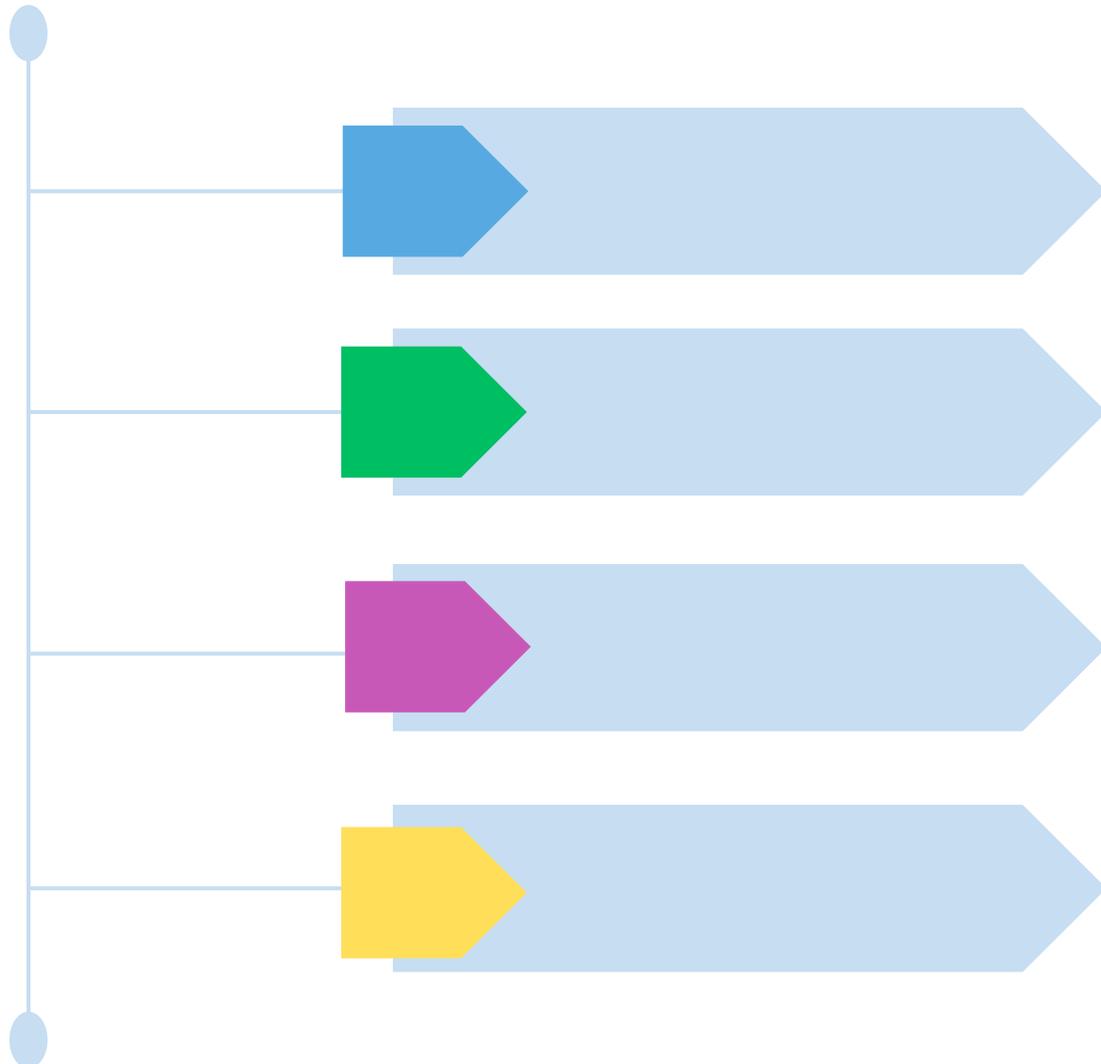
Léirmheastóireacht

Comhthéacsú

Sa staidéar ar cheann de na topaicí áireofar úsáid struchtúrach a bhaint as doiciméid staire. Lamhálfaidh sé sin don dalta saineolas a fhorbairt ar an meastóireacht ar fhianaise agus an cumas a fhorbairt chun breithiúnais réasúnaithe a dhéanamh.

Ardteistiméireacht Siollabas Staire, Ich. 2

An Staidéar Doiciméadbhunaithe

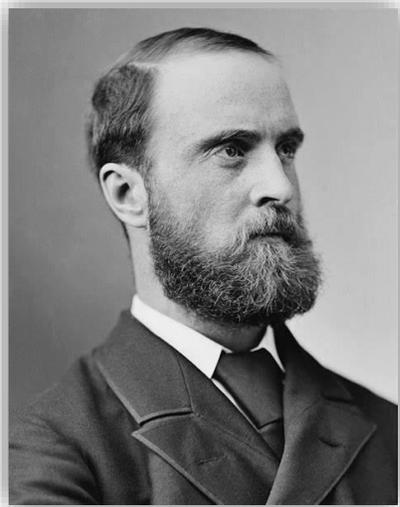

Sa staidéar ar cheann de na topaicí áireofar úsáid struchtúrach a bhaint as doiciméid staire. Lamhálfaidh sé sin don dalta saineolas a fhorbairt ar an meastóireacht ar fhianaise agus an cumas a fhorbairt chun breithiúnais réasúnaithe a dhéanamh.

Ardteistiméireacht Siollabas Staire, Ich. 2

comhéigeán
aontachtaithe Corraíl
Davitt Conradh na Talún
Leasú Chóras na Talún
Salisbury Móid an pháirtí Gladstone
Náisiúnachas Bunreachtúil
Toghchóras/Ceart Vótála
Toghcháin 1885 agus 1886: shaincheisteanna agus torthaí
Bráithreachas Phoblacht na hÉireann
Na Tóraithe **Dianfhórsa Fisiciúil**
Mámh na nOráisteach Butt
Fuigeanna Hawarden Kite Parnell
Acht an Díbhunaithe
Chamberlain **Acht an Aontais**
Rialtas Dúchais **Westminster**

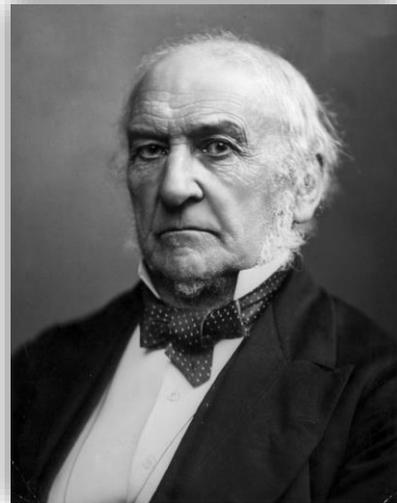
Charles
Stewart Parnell

Joseph
Chamberlain

Isabella Tod

William Ewart
Gladstone

Lord Salisbury

Randolph Churchill

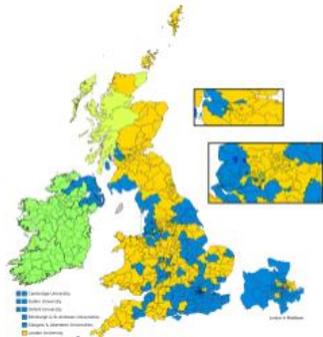
Amlíne na n-imeachtaí

Timeline: The Irish Elections of 1885 and 1886 - Key Issues and Outcomes

Exploring the pivotal elections that shaped Ireland's political landscape during the Home Rule era

November-December 1885: The General Election of 1885

The general election takes place. In Ireland, it's a triumph for the Irish Parliamentary Party led by Charles Stewart Parnell, which wins 86 out of 103 Irish seats. This result gives the Irish nationalists significant leverage in Westminster.

December 17, 1885: the 'Hawarden Kite'

Gladstone's son Herbert announced to the press that his father had come to favour Home Rule. This incident is known as 'flying the Hawarden Kite' as 'flying the kite' is when a political party leaks plans in order to gauge public reaction.

January 1886: The Liberal Alliance and Gladstone's Third Government

William Gladstone forms his third government with the support of the Irish Parliamentary Party. He commits to introducing a Home Rule Bill for Ireland, a decision that will have far-reaching consequences.

January 1886: Ulster Loyalist Anti-Repeal Union (ULARU) founded.

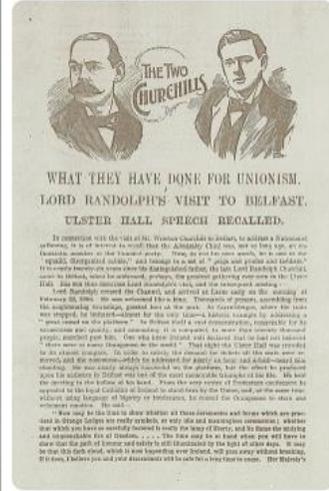
Protestants from both Liberal and Conservative backgrounds form the Ulster Loyalist Anti-Repeal Union (ULARU) to coordinate an anti-Home Rule campaign. It provided a unionist structure focussed specifically on Ulster, distinct from the southern-controlled Irish Loyal and Patriotic Union. The Ulster-based Union, closely associated with the Orange Order and the Protestant churches in Ulster and supported by the Conservative Party, quickly became known for the forthright nature of its speakers such as Rev.

January 1886: Unionist Party founded

Follows calls from the Orange Order to establish a unionist parliamentary party the 18 Irish anti-Home Rule MPs united to form the Unionist Party (initially called the Irish Unionist Party) in

February 23, 1886: Randolph Churchill at the Ulster Hall

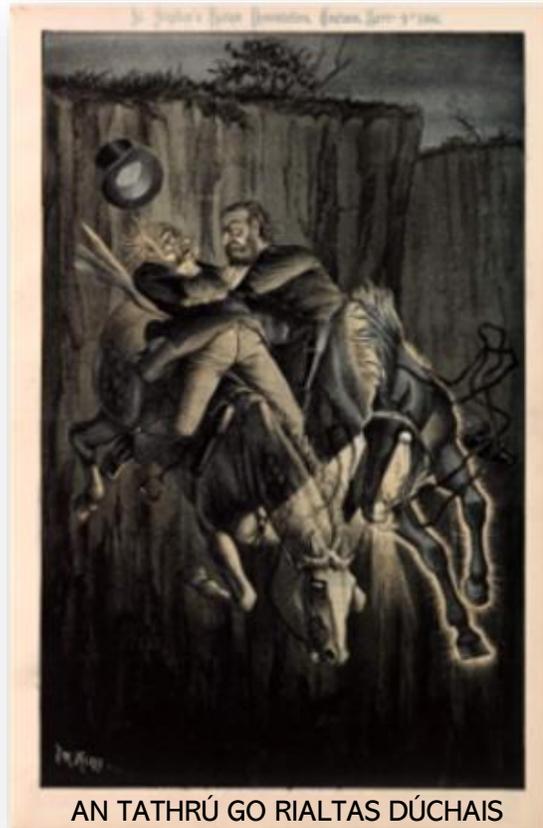

The Conservative Party in Ulster launched an anti-Home Rule campaign in February 1886. It joined with the Orange Order to organise a huge political rally which was addressed by Lord Randolph Churchill (1827-1895)

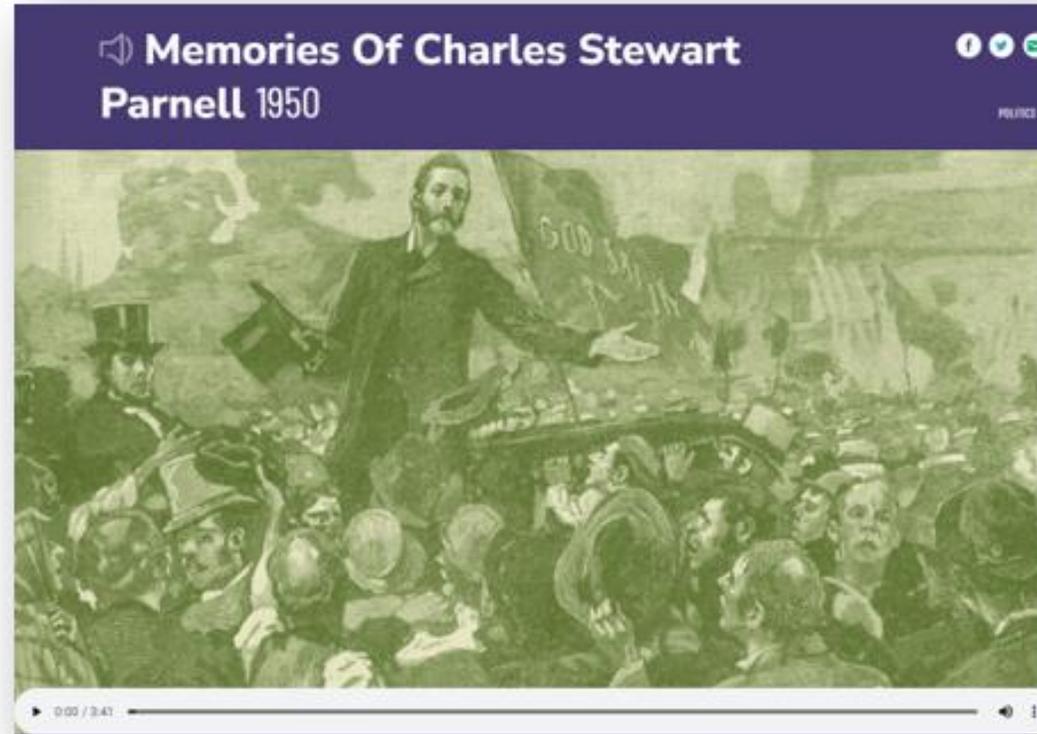
Cad iad na cineálacha foinsí atá ar fáil do scoláirí?

Oide

Cartúin, léaráidí agus léarscáileanna

Taifid fuaime, scannáin agus cláir faisnéise

TUAIRIM AN UASAIL PARNELL I DTACA LEIS AN GCÁS

CEANNAIRE NA HÉIREANN AGUS TAIRBHÍ NA NULTACH

STAD NA BPÁIRTITHE SASANACHA,

SOCRÚ CHEIST NA HÉIREANN
(Ón Freeman)

Rinne comhfhreagraí de chuid Bhaile Átha Cliath ó Boston Herald agallamh leis an Uasal Parnell tráthnóna Dé Sathairn. Thug an comhfhreagraí cead dúinn sonraí an agallamh a thabhairt i gcomhthráth lenár gcomhaoiseach as Boston.

Bhí an tUasal Parnell ag Morrison's, a deir an comhfhreagraí, agus é ag glacadh sosa i ndiaidh an fheachtais toghchánaíochta. Cé go raibh tuirse air, bhí dea-spionnadh air, agus ba chosúil go raibh sé breá sásta labhairt faoin staid pholaitiúil. Dá réir sin, thapaigh mé an deis a chuid tuairimí a fháil ar chúrsaí reatha éagsúla. Seo a leanas tuairisc ar an gcomhrá :--

Nuachtáin, dialanna agus tuairiscí

Tacaíochtaí Abairte chun Ceist Fiosrúcháin Stairiúil a Chruthú

Cúis agus larmhairt:

- Cad é a ba chionsiocair le...?
- Cad é an méid tionchair a bhí ag ar ...?
- Cén fáth ar tharla ...?
- Cén ról a bhí ag i dtaca le ...?

Leanúnachas agus athrú le himeacht ama:

- Cad iad na bealaí a léiríonn tuairimí ... leanúnachas /athrú i leith ...?
- Conas a léiríonn ... imeacht leanúnachas/athrú i ndáil le ...?
- Conas agus cén fáth a raibh athrú/leanúnachas idir ... agus ...?

Comparáid:

- Cén fáth a bhfuil ... agus cosúil/difriúil le chéile?
- Cad iad na bealaí a bhfuil cosúil/difriúil le chéile?
- Cad iad na fachtóirí atá freagrach as na cosúlachtaí / difríochtaí idir ... agus ...?
- Cad iad na tuairimí éagsúla a bhí ag ... faoi ...?
- Cén fáth a raibh peirspictíochtaí ar ... mar an gcéanna/éagsúil?

Suntas:

- Cén fáth a raibh ... suntasach?
- Cad é a insíonn na foinsí dúinn faoi ...?
- Cad é is féidir linn a fhoghlaim ó ...?
- Cad iad na dóigheanna a bhfuil sé seo tábhachtach do ...?

Do cheisteanna a mheasúnú:

- An bhfuil an cheist soiléir? An bhfuil ciall léi?
- An bhfuil baint aici le m'ábhar?
- An bhfuil iliomad freagraí féideartha ar mo cheist?
- An ábhar tábhachtach é ó thréimhse sa stair nó don lá atá inniu ann?
- An bhfuil a fhios agam cá bhfaighidh mé foinsí a d'fhéadfadh cabhrú liom mo cheist a fhreagairt?

‘Is féidir le ceisteanna atá frámaithe go cúramach fiosracht na ndaltaí a mhúscailt agus aird a dhíriú ar cheisteanna mórthábhachta.’

An Ardteistiméireacht an Stair Dréacht-Threoirí do Mhúinteoirí, Ich. 45

Ceist Fiosrúcháin Stairiúil a Chumadh

Topaic/réimse taighde:

Ciorclaigh/aibhsigh an méid atá súil agat a fhoghlaim ó do chuid taighde.

- Cúiseanna do thopaice
- Cén chaoi/cén fáth ar athraigh rudaí?
- Iarmhairtí do thopaice?
- Dhá rud a chur i gcomparáid?
- Cén fáth a raibh sé tábhachtach ag an am?
- Cén chaoi/cén fáth ar fhan rudaí mar an gcéanna.
- Eile

Scríobh do chéad dréacht den cheist:

Scríobh an dara dréacht den cheist:

- o Tá an cheist soiléir agus tá ciall léi.
- o Baineann sí leis an topaic.
- o Tá bealaí éagsúla ann chun na ceisteanna a fhreagairt
- o Tá sí suimiúil agus tábhachtach.

Ceist taighde deiridh:

- Ceisteanna agus tuiscint na scoláirí a fhorbairt
- Foinsí a iniúchadh agus a anailísiú
- Teacht ar chonclúidí

"Na buachaillí díomhaoine agus na buachaillí díograiseacha"
The Weekly Freeman, 8 Meán Fómhair, 1883

Leabharlann Náisiúnta na hÉireann, Gairmuimhir EPH A356

Oide

Treoir do Scoláirí agus iad ag obair le Foinsí

Cé – cé a rinne an fhoinse- an raibh tuairim acu nó an raibh siad claonta? An raibh siad féin rannpháirteach?	
Cén t-eolas a thugann an fhoinse? An é an scéal iomlán é? An bhfuil sé cruinn?	
Cén fáth – cé fáth a ndearnadh an fhoinse? An ndearnadh í chun tuairim ar leith a chur ina luí ar dhaoine?	
Cén uair – an ndearnadh í ag an am? An raibh an duine seo ann?	
Cén áit – cá ndearnadh an fhoinse? An raibh baint ag an duine leis an ócáid? An raibh tuairim acu?	
Sainaithean an fhoinse – an foinse phríomha nó thánaisteach í? Cé a scríobh í?	
Udar/ealaíontóir? - a gcreideamh, a náisiúntacht, a bpost srl. a chur san áireamh	
Cuir i gcomhthéacs é – cad iad na heachtraí a tharla nó a bhí ag tarlú nuair a cruthaíodh í seo? Cérbh é an lucht spéise a bhí i gceist?	

Treoir do Scoláirí agus iad ag Obair le Foinsí

Oide

Foinsí Ceistiúcháin

Ceisteanna Liteartha	Ceisteanna Infeireacha	Ceisteanna Mheastóireachta
Cé a chruthaigh an fhoinse? Cé dó ar cruthaíodh an fhoinse?	Cén fáth a léirítear an duine aonair nó an grúpa san fhoinse ar bhealach ar leith i do thuairim? Mínigh do réasúnaíocht.	An léiríonn an fhoinse aon chlaonadh? An bhfuil cruthaitheoir na foinse ag iarraidh go díreach ceann amháin den iliomad peirsipictíochtaí a chur i láthair? Cad iad na focail /frásaí / iomhánna a thugann claonadh le fios?
Cad é atá ar eolas agat faoin té a chruthaigh an fhoinse? D'fhéadfá smaoinemh ar na nithe seo a leanas: aois, inscne, seasamh sóisialta, síl bheatha, creideamh reiligiúnach, tuairimí polaitiúla srl.	Cén fáth a ndearna a cruthaitheoir an fhoinse seo? Smaoinigh cé acu chun airgead a dhéanamh, dul i bhfeidhm ar dhaoine, a dtaobh den scéal a insint, imeacht a tháifeadadh, duine a cháineadh srl. a rinneadh é	An bhfuil aon chuid den fhoinse a bhfuil an chuma uirthi go bhfuil sí míchruinn? Déan cur síos orthu seo agus mínigh cé fáth a gcreideann tú go bhfuil na codanna seo míchruinn.
Cén uair---- a cruthaíodh an fhoinse?	Cén lucht féachana a bhí beartaithe don fhoinse seo? Cén freagra dar leat a ba mhian leis an gcruthaitheoir a thabharfadh an lucht féachana/eisteachta?	An bhfuil an fhoinse a bhfuil tú ag féachaint uirthi ag teacht lé foinse eile ar fhéach tú uirthi, nó á bréagnú,? Cad é an fhoinse eile i sin?
Cad é a bhí ag tarlú ag an am? Smaoinigh ar imeachtaí suntasacha, an staid pholaitiúil, gnáth-thuairimí agus claontachtaí coitianta, noim shóisialta srl.	Liostaigh fianaise ón bhfoinse agus do chuid eolais faoin té a chruthaigh a thug ort do chonclúidí a dhéanamh.	Liostaigh fianaise ón bhfoinse agus do chuid eolais faoin té a chruthaigh a thug ort do chonclúidí a dhéanamh.

Foinsí a Cheistiú

Oide

Breithiúnais a Dhéanamh

1. Bain úsáid as na scileanna anailíse seo	2. Chun údar a thabhairt leis na scileanna meastóireachta sin
Eolas: Cad é brí fhollasach/intuigthe na foinse seo? Conas a chomhdhearbhaíonn / a bhréagnaíonn an fhoinse seo an fhaisnéis ó fhoinse eile?	Úsáideacht Cé chomh hábhartha is atá an fhoinse seo don topaic a bhfuil tú ag déanamh staidéir uirthi?
Bunús: Cé a chruthaigh an fhoinse? Cén cineál foinse agus cén sórt foinse í?	Iontaofacht Cé chomh hiontaofa is atá an fhoinse?
Peirsipictíocht: Cén dearcadh ar cruthaíodh an fhoinse seo uaidh? Comhthéacs: Cén uair a cruthaíodh an fhoinse? Cad iad na himeachtaí stairiúla a tharla ag an am seo atá tábhachtach i dtaca le cruthú na foinse seo?	
Lucht Spéise: Cérbh é an lucht spéise ar a raibh an fhoinse dírithe?	
Bunchúis: Cad chuide a ndearnadh an fhoinse seo?	
3. Chun do bhréithiúnas a dhéanamh...	

Foinsí a Mheas

An féidir leat an cúigear sa chartún polaitiúil thuas a ainmniú?

“Too small.”

Weekly Freeman, 24th Deireadh Fóhair 1885

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

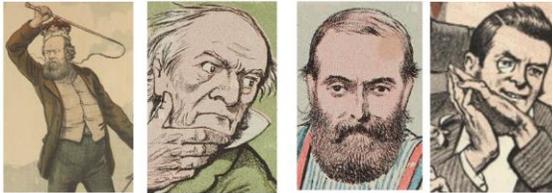
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Representation(s) in Political Cartoons

- Pat – The Irishman, is at times, he is typically depicted wearing breeches, a shabby or patched coat, and a distinctive hat, usually with a clay pipe in its band.
- Erin – The feminine representation of Ireland.
- John Bull – John Bull the Englishman) is represented as a well-off, well dressed, friendly farmer who is fond of his beer and his beef.
- Joseph Chamberlain – a member of the radical faction of the Liberal Party that voted against the Home Rule Bill of 1886 and broke away to form and a flower on the
- Lord Randolph Churc against Home Rule
- Charles Stewart Pa Party. He has a dis
- William Gladstone - gentleman with gre
- Lord Salisbury – Le bearded man often lordship.
- Tandy – A represen
- Sandy – Sandy or, tartan, Sandy is oft pays great attentio
- Paddy as a monste ape-like or complet degraded
- Nature. In such exp more often referred representation was
- Britannia – A femal shield and trident a

Léiriú/ Léirithe i gCartúin Pholaitiúla

Siombailí agus Scigléirithe i gCartúin Pholaitiúla

Polaitíocht

- Scálaí – ceartas
- Balla agus sconsa – roinnt, scaradh, constaic
- Rópaí agus slabhraí – sclábhaíocht, sáinníú

Ainmhithe agus an dúlra

- Colm – síocháin
- Muca – salach, gan ord gan eagar agus gan aird ar aon dlí
- Cú faoil - Éire
- Vaimpir – contúirt, ee
- Géag olóige – síochá
- Nathair nimhe - feall
- Dragún – contúirt
- Hiodra / ollphéist lích
- Asal – cailteoir, ciota
- Seamróg - Gaelach
- Grián – dóchas, tús r
- Stoim - trioblóid ar c

Ilchineálach

- Rídire – laoch, slánai
- Póilin – ceartas, cum
- Cláirseach – Éire
- Cúipid / Croí – grá
- Coróin – ríogacht
- Sciatha – cosaint
- Claimhte – neart
- Bata / maide – neart
- Rás bád – analach le polaitiúil nó do chom

Colours

- Bán – síocháin
- Dearg – grá, paisean
- Gorm – socracht
- Bui – sonas
- Corca – íbhreas, ríog
- Glas – Éire, tús nua,
- Dubh – bás, rúndiam
- Liath – éiginnteacht

Siombailí agus Scigléirithe i gCartúin Pholaitiúla

Déan tástáil ar an eolas atá ag na scoláirí ar na daoine a fheictear arís is arís agus ar na siombailí atá i gcartúin pholaitiúla na tréimhse?

Cartún Polaitiúil a Mheas

Oide

JUDY, OR THE LONDON SERIO-COMIC JOURNAL.—SEPTEMBER 29, 1886.

SHOCKING TO THINK OF!

Bull.—"I SHOULD BE VERY, VERY SORRY TO SEE IT, OLD MAN; BUT YOU'VE BEEN CONSORTING A GOOD DEAL LATELY WITH THOSE WHO HAVE BEEN THERE, AND, LIKELY ENOUGH, MAY BE THERE AGAIN.."

See Q. P. 153.

Cad é is féidir le cartún mar seo a léiriú dúinn faoi fhadhbanna na tréimhse sin i ndiaidh thoghchán 1886?

"Is uafásach an smaoineamh é" Bull - "Ba chóir go mbeinn an-bhrónach á fheiceáil, a dhuine chóir- ach choinnigh tú comhlúadar cuid mhaith le déanaí leo siúd a bhí ansin, agus, is dóigh, a bheidh ansin arís."

Judy, or The London Serio-Comic Journal, 29th Meán Fómhair 1886

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Oide Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Céim 1:

- Cén uair a rinneadh an fhoinsé agus cé a rinne í? An nochtann sé sin aon saincheisteanna?
- Cé dó a ndearnadh an fhoinsé? Cad é a insíonn sé sin dúinn faoin gclaontacht fhéideartha?
- An bhfuil sonraí san fhoinsé is féidir a chur i gcomparáid le foinsí eile chun cabhrú lena barántúlacht nó lena cruinneas a fhíorú? An bhfuil ainmneacha, dátaí, áiteanna srl. is féidir liom a úsáid chun an fhoinsé seo a imscrúdú?
- Líomhaintí a scaradh ó thuairim. Ní féidir roinnt tuairimí a sheiceáil, ach is féidir líomhaintí a sheiceáil.

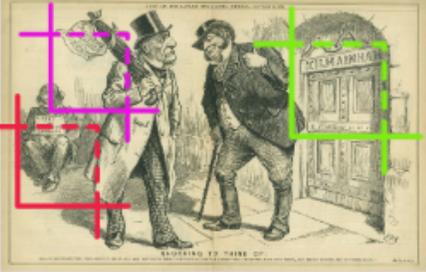
Céim 2:

- Sainaithin foinsí creidiúnacha is féidir a úsáid chun an fhaisnéis ó mo fhoinsé a chros-seiceáil?
- Déan comparáid idir na sonraí a aithníodh i gCéim 1 agus an t-eolas a bailíodh ó na foinsí creidiúnacha. Cad é atá mar an gcéanna? An bhfuil difríochtaí ann?

Céim 3:

- Tar éis duit do chuid faisnéise a chros-seiceáil, déan measúnú ar chruinneas do bhunfhoinsé. Cuir an fhaisnéis a bhailigh tú i láthair chun tacú leis an méid atá tú a mhaíomh.
- An bhfuil codanna den fhoinsé atá deacair a fhíorú fós?

1

"Is uafásach an amaoinneamh é"
Bull - "Ba chóir go mbeinn an-bhrónach á fheiceáil, a dhuine chóir- ach choinnigh tú comhlúadar cuid mhaith le déanaí leo siúd a bhí ansin, agus, is dóigh, a bheidh ansin arís."
Foinse: *Judy or the London Serio-Comic Journal*, 29th of Meán Fómhair 1886

2

"Cuireadh Parnell, Davitt agus ceannairí eile de chuid Chonradh na Talún go Príosún Chill Mhaighneann i nDeireadh Fómhair 1881."
Foinse: Músaem Phríosún Chill Mhaighneann
'Má dhiúltaigh tiarna talún glacadh leis an méid a tairgeadh, bhí an cíos le coinneáil siar ag an tionónta agus tugadh don Chonradh Náisiúnta é lena úsáid chun cabhrú le tionóntaí a díshealbhaíodh toisc gur choinnigh siad siar a gcíos' Tagraítear ansin do Phlean Feachtais a tosaíodh i Meán Fómhair 1886.
Foinse: <https://openpress.universityofgalway.ie/material/forvictory/chapter/chapter-11-william-obrien/>
'Bhíodh tuairimí an fhoilseacháin ar tógadh an cartún uaidh 'claonta i leith an choimeádachais'.
Foinse: *Journal of Victorian Culture*, 9th December 2021

3

Léirítear sa chartún carachtar John Bull agus é ag cur a chuid imní in iúl i dtaca leis na naisc a bhí ag Gladstone le Parnell agus le Páirtí Parlaiminteach na hÉireann tar éis sheoladh an Phlean Feachtais. Seasann an duine sa chúlra ar chlé do thiarna talún a raibh tionchar ag an bhfeachtas coinnithe siar an chíos air. Mar sin féin, ní léiríonn an cartún, a tógadh ó fhoilseachán a bhí claonta i leith an choimeádachais, ach taobh amháin den cheist.

Léirítear sa chartún carachtar John Bull agus é ag cur a chuid imní in iúl i dtaca leis na naisc a bhí ag Gladstone le Parnell agus le Páirtí Parlaiminteach na hÉireann tar éis sheoladh an Phlean Feachtais.

Seasann an duine sa chúlra ar chlé do thiarna talún a raibh tionchar ag an bhfeachtas coinnithe siar an chíos air. Mar sin féin, ní léirítear sa chartún, a tógadh ó fhoilseachán a bhí claonta i leith an choimeádachais, ach taobh amháin den cheist.

Tacaíochtaí Litearthachta

Oide

Gluais

- **Fáthscéal** - léiriú firinní nó cineálúithe faoi ciont an duine trí phearsana ficseanúla siad.
- **Analach** - cosúlacht idir dhá bheith nó dhá bheith eile, nó bhéadfadh comparáid a dhéanann siad.
- **Claonadh** - claonadh chuig nó ó dhúine nó rud eile, agus sin sin.
- **Fotheidéal** - teideal nó riarachán, nuachtán, nó leabhar nó scríbhneoireacht.
- **Scigléiriú** - pictiúr, cur síne nó ábheoil ar thréithe suntasacha nó chruthú.
- **Áibhéil** - (rud éigin) a léiríonn níos measa ná mar atá siad.
- **Fáthchiallach** - ráiteas nó go litriúil.
- **Scailéathan** - úsáid na hionann cainte.
- **Tátal** – teacht ar chonclúid.
- **Litriúil** - focail bunfhoinsí nó ní go fíorhathas ná go meafar.
- **Meafar** - fíor chainte a chomparáid bhealach nach bhfuil fíor meafar nó smaoinneamh a mhíniú nó.
- **Pearsanú** - tréithe an duine ar mhaithe le héifeacht litríochta.

Gluais do Thoghcháin 1885 & 1886

NB: Ní gá do scoláirí a bheith ar an eolas faoi na téarmaí ar fad thíos, d'fhéadfá téarmaí eile a chur leis má cheapann tú go bhfuil siad ábhartha.

- **Acht an Aontais 1801** – Ritheadh Acht an Aontais ar an 1 Eanáir, 1801 agus ba chomhaontú reachtach é a d'aontaigh an Bhreatain Mhór (Sasana agus Albain) agus Éire faoin ainm Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus na hÉireann. Chuir sé deireadh le Parlaimint na hÉireann i mBaile Átha Cliath agus le neamhspleáchas reachtach na hÉireann a deonaíodh in 1782.
- **Acht Ashbourne 1885** – Dar teideal foirmiúil **Purchase of Land (Ireland) Act 1885**, is Acht de chuid Parlaimint na Ríochta Aontaithe é, a rith rialtas an Pháirtí Choimeádaigh faoin Tiarna Salisbury. Chuir sé síneadh leis na téarmaí a baineadh amach faoi Chonradh Chill Mhaighneann. Is tríd sin a bunaíodh ciste £5 milliún agus d'fhéadadh aon tionónta a bhí ag iarraidh talamh a cheannach é sin a dhéanamh.
- **An Chraobhach** – Is é Teach Avondale, sa Chraobhach, Contae Chill Mhantáin, Éire, an áit ar rugadh agus ar tógadh Charles Stewart Parnell.
- **Acht Ballóide 1872** – gníomh de chuid Parlaimint na Ríochta Aontaithe a thug isteach an ceanglas go réachtálfai toghcháin pharlaiminte agus rialtas áitiúil sa Ríocht Aontaithe le ballóid rúnda.
- **Scéim an Phríomh-Bhoird (1885)** – Foirm theoranta de rialtas áitiúil na hÉireann a cheap an Liobrálach Sasanach Joseph Chamberlain in 1885 in ionad parlaimint na hÉireann. Is é a bhí i gceist leis comhairlí contae Éireannacha a bhunú a chuirfeadh moltaí faoi bhráid fhear ionaid an rí. Bhí cruinnithe rúnda ag Parnell le Chamberlain faoi seo agus bhí an Capt. William O'Shea ina idirghabhálaí. Ach chonacthas do Parnell gur céim i dtreo Rialtas Dúchais a bhí ann seachas rud a thiocfadh in áit Rialtas Dúchais (an rud a bhí beartaithe ag Chamberlain). Thit na cainteanna as a chéile.
- **Príomh-Rúnaí na hÉireann** – Ba phríomhról polaitiúil i riarachán na Breataine in Éirinn é ról Príomh-Rúnaí na hÉireann. Iochtarán in ainm le Fear Ionaid an Rí agus ba é go hoifigiúil Príomh-Rúnaí Fhear Ionaid an Rí, ó thús an 19ú haois go dtí deireadh rial na Breataine, is é seo i ndáiríre a bhí ina aire rialtais a bhí freagrach as rialú na hÉireann, agus é ar aon leibhéal a bheag nó a mhór le ról Rúnaí Stáit.

Téarma	Sainmhíniú	Cár tháinig mé air	Comhchiallach	Úsáid é in abairt
Cartlann				
Claonadh				
Leabharliosta				
Beathaisnéis				
Croinic				
Cróineolaíocht				
Comhthéacs				
Sonraí				
Staráí				
Staireolaíocht				
Dialann				
Foinse príomha / príomhúil				
Bolscaireacht				
Athbheithniúchas				
Foinse Thánaisteach				
Ceart vótála				
Foinse Threasach				
Cartlann				

Ireland. What we have to consider, however, in this connection is not the empire, but the United Kingdom. It is now one kingdom, not three; are we to break it up? It would still be united if there were local Parliaments for England, Scotland, Ireland, and Wales, subject to the supreme authority of the Imperial Legislature; but we know that this is the very last thing the Irish now desire. That was, in the main, the idea of Mr. Butt, and because it was his idea the Nationalists of the day—then a furious minority—constantly attacked his meetings and refused to vote for his nominees. They have since then accepted the agitation of Mr. Parnell, because they see in him and in the Land League the means of gratifying their hatred of English rule. We must also remember that the heart and soul, to say nothing of the money-chest, of the movement are in America. The men who supply the vigour and venom of the agitation, and also its sinews of war, are not concerned in local government, protective duties, or the elevation of Irish industries. They hate England not on account of any practical wrongs, but as a matter of traditional sentiment. A peaceful settlement of the question, a compromise breaking out between Mr. Gladstone and Mr. Parnell, would disappoint them. The leader of the Irish has great power now, because, in the opinion of his followers, nobody exceeds him in resolution to sever finally the last link binding England to Ireland. If, however, it were once understood that he was ready to "take an instalment," as O'Connell said, and to accept an "Irish Parliament (Limited)," his influence over the fanatics in America and from America would disappear. We

Cad é a léiríonn foinsí mar seo faoi thoradh thoghchán 1885?

- Daoine mór le rá
- Deighiltí polaitiúla
- Príomhimeachtaí
- Naisc idirnáisiúnta
- Claonadh polaitiúil na bhfoilseachán

A bheith ag Obair le Foinis Scriota

Oide

Mar sin féin, ní hí an impireacht, ach an Ríocht Aontaithe atá le breithniú againn. Is ríocht amháin seachas trí ríocht anois í; Ar chóir í a bhriseadh ina codanna? Bheadh sí fós aontaithe dá mbeadh Parlaimintí áitiúla ann do Shasana, Albain, Éirinn agus an Bhreatain Bheag, faoi réir údarás uachtarach an **Reachtais Impiriúil**; ach tá a fhios againn gurb é sin an rud deireanach a bheadh na hÉireannaigh a iarraidh.

Ba é sin, a bheag nó a mhór, an smaoineamh a bhí ag **an Uasal Butt**, agus toisc gurb é a smaoineamhsa a bhí ann, bhíodh Náisiúnaithe an ama sin - ar mhionlach ar buile iad – ag cáineadh agus ag ionsaí a chruinnithe agus dhiúltaíodh siad vótáil ar son daoine a d'ainmníodh sé. Ó shin i leith ghlac siad le corraíl an Uasail Parnell de bhrí go sásaíonn sé féin agus **Conradh na Talún** an fuath atá acu ar rial Shasana. Ní mór cuimhneamh freisin gur i Meiriceá atá croí agus anam na gluaiseachta, gan trácht ar an **taisce airgid**. Níl na fir a spreagann fuinneamh agus díoltas na corraíola, agus **féith** an chogaidh, buartha faoin rialtas áitiúil, dualgais chosanta, ná ardú thionscail na hÉireann. Tá fuath acu ar Shasana, ní mar gheall ar aon éagóir phraiticiúil, ach de bhrí gurb é sin an meon traidisiúnta.

Chuirfeadh socrú síochánta ar an gceist, comhréiteach idir an tUasal Gladstone agus an tUasal Parnell, díomá orthu. Tá an-chumhacht ag ceannaire na hÉireann anois, de bhrí, dar lena lucht leanúna, nach ndearna aon duine níos mó iarrachta ná é deireadh a chur leis an nasc deireanach a cheangail Sasana le hÉirinn. Dá dtuigfí, áfach, go raibh sé réidh le "tráthchuid a thógáil," mar a dúirt **O'Connell**, agus glacadh le "Parlaimint na hÉireann (Teoranta)," ní mhairfeadh a thionchar ar na fanaicigh i Meiriceá agus as Meiriceá.

Reachtas Impiriúil – Parlaimint na Ríochta Aontaithe

Conradh na Talún – eagraíocht ollsmachtach a d'oibrigh chun córas tiarnaí talún na hÉireann faoi riail na Breataine a leasú

An tUasal Butt – Isacc Butt bunaitheoir Léig an Rialtais Dúchais

Taisce airgid – tacaíocht airgeadais

Féith – neart/cumhacht

O'Connell – Dónall Ó Conaill Irish ceannaire náisiúnach Éireannach

Nuachtlitir Bhéal Feirste – tá cáil ar an nuachtlitir as an dearcadh frithnáisiúnach a glacadh ann

Tacaíochtaí chun Foinsí a Anailísiú agus a Chur i gComparáid lena chéile

Oide

Focail Úsáideacha chun Anailís a dhéanamh ar Fhoinsí

Bailí	Teoranta	Cothrom	Aontaobhach	Faisnéiseach
Claonta	Áibhéileach	Corraitheach	Fágtha ar lár	Cineálach
Oibiachtúil	Úsáideach	Míthreorach	Amhrasach	Neamhchlaonta
Suibíachtúil	Inchreidte	Iontaofa	Áititheach	Cruinn
Macánta	Mímhacánta	Neamhiontaofa	Mionsonraithe	Iontaofa
Fealltach	Réalaíoch	Ar fheabhas	Drámatúil	Ton
Barántúil	Pragmatach	Oscailte	Bolscaireacht	Doiléir
Sonrach	Criticiúil	Léirsteanach	Dearcadh	Barúil
Malartach	Bréagaisnéis	Fíorasach	Fíoraigh	Comhthéacs
Neamhiomlán	Aorach	Scaipthe	Fíor	Géarchúiseach

Focail agus frásaí úsáideacha chun foinsí a chur i gcomparáid

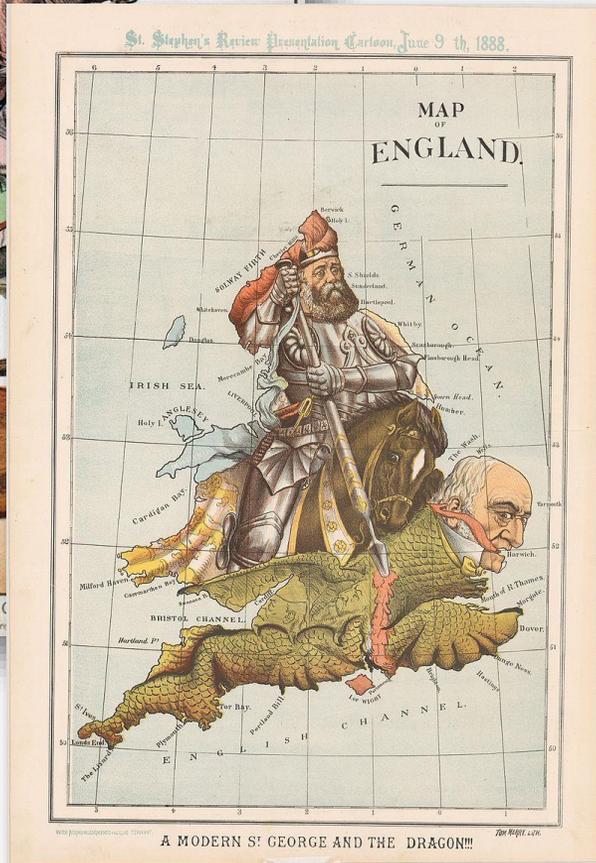
Cosúil lena chéile	Ar nós	Ní féidir iad a aithint ó chéile	Difriúil	A mhalairt ar fad	Éagsúil
Mar an gcéanna	Díreach mar a chéile	Cóngarach	A mhalairt do	Difriúil le	Mar sin féin
I ndeireadh na dála	Comhionann	Ar a bharr sin	Ar leith	Neamhréireach	Easaontú
Comhfhreagrach	Comhthreomhar	Is léir arís	I gcodarsnacht le	Frithráiteach	Dul i dtreis le
Bainteach le	Teacht le chéile	Lena chois sin	Contrártha	Ag teacht salach ar a chéile	De rogha air sin,
Anuas air sin	Go sonrach	Dá bhrí sin	Cosúil le	Gan réiteach lena chéile	Dá bhrí sin,
Tugann sé le tuiscint	Díospóidí	Ina theannta sin	I dtús báire	Ar dtús	Buaicphointí
Chomh maith leis sin	Cé go	Araon	Cothrom	Cóipeáil	Comhlántach

Foinsí Amhairc a chur i gComparáid lena chéile

Oide

- Déanfaidh na scoláirí an dá fhoinse scríofa a cheistiú
- Is féidir le scoláirí leas a bhaint as acmhainn na bhfocal úsáideach chun foinsí a mheas agus chun cosúlachtaí agus difríochtaí gach foinse a phlé
- Is féidir le múinteoirí a gcuid ceisteanna féin a chruthú ag brath ar chomhthéacs a ranga chun scoláirí a spreagadh léirmheas a dhéanamh ar gach foinse

Oide

Foinsí Amhairc

Cosúlachtaí	Difríochtaí

Foinsí Scríofa a chur i gComparáid lena chéile

Oide

The Leinster Express

SATURDAY, JULY 10, 1886.

THE ELECTIONS.

THE result of the Elections so far have exceeded the most sanguine expectations of the supporters of the Union. It is too soon to prophesy complete success; but we are amply justified in entertaining strong hopes of a decisive defeat of the Separatists. Lamentable casualties are inevitable in a battle such as that the Unionists are fighting. The defeat of Mr GOSCHEN in Edinburgh and the loss of West Belfast are the most serious misfortunes that have overtaken the Unionists, but we find ample compensation for them in the reverses sustained by Mr GLADSTONE'S followers. If the Ministerialists have not lost a man of Mr GOSCHEN'S calibre, the reason is that, with the exception of Mr GLADSTONE himself, they have no man of equal weight in their party. A seat will, of course, be found for Mr GOSCHEN, and, in the meantime,

Leinster Express, Iúil 10th, 1886

THE LATE GENERAL ELECTION IN ENGLAND.

[BY TELEGRAPH.]
(FROM OUR SPECIAL CORRESPONDENT.)

LONDON (VIA ADELAIDE), DEC. 4.

The home history of the week has been formed in the general election, and the case of the polls has been most singular. Up to the departure of the last mail, the two English parties ran a neck-and-neck race, the totals between them hardly varying more than two or three a day. On Saturday the Liberals made their first advance, and came out 18 or 20 ahead, but on Monday something of this advantage was lost. Then the counties began to poll, and in the elections of Tuesday, declared on Wednesday afternoon, the Liberals made a surprising move forward, finishing some 30 to the front. This position was improved in the returns given in yesterday, and at the time of writing the record stands as follows:—Liberals, 278; Conservatives, 222; Independents, 2; Parnellites, 57. It will thus be seen that the Liberals count within three of the combined total of the latter party. There are yet considerably more than 100 seats to be filled, and though it is as yet too early to speculate as to the result of the elections, this is sufficiently clear, that Mr. Parnell, to win his game, will control Parliament—in the sense, that without his aid neither party will be able to out-vote the other.

Some competent authorities seem to think that Mr. Parnell will be induced, during one session at least, to give the Government fair play; while others, and perhaps the greater portion, affirm, on the contrary, that trouble will begin at once for Lord Salisbury, and that we may look for another dissolution, with another general election within six or nine months. The Times is actively agitating the question of a coalition Government to meet the necessity of the situation, and, of course, to elect the Parnellites. It is said further,

Oide

Foinsí Scríofa

Cosúlachtaí	Difríochtaí

The Sydney Morning Herald, Dé hAoine 8ú Eanáir, 1886

- Déanfaidh na scoláirí an dá fhoinse scríofa a cheistiú
- Is féidir le scoláirí leas a bhaint as acmhainn na bhfocal úsáideach chun foinsí a mheas agus chun cosúlachtaí agus difríochtaí gach foinse a phlé
- Is féidir le múinteoirí a gcuid ceisteanna féin a chruthú ag brath ar chomhthéacs a ranga chun scoláirí a spreagadh léirmheas a dhéanamh ar gach foinse

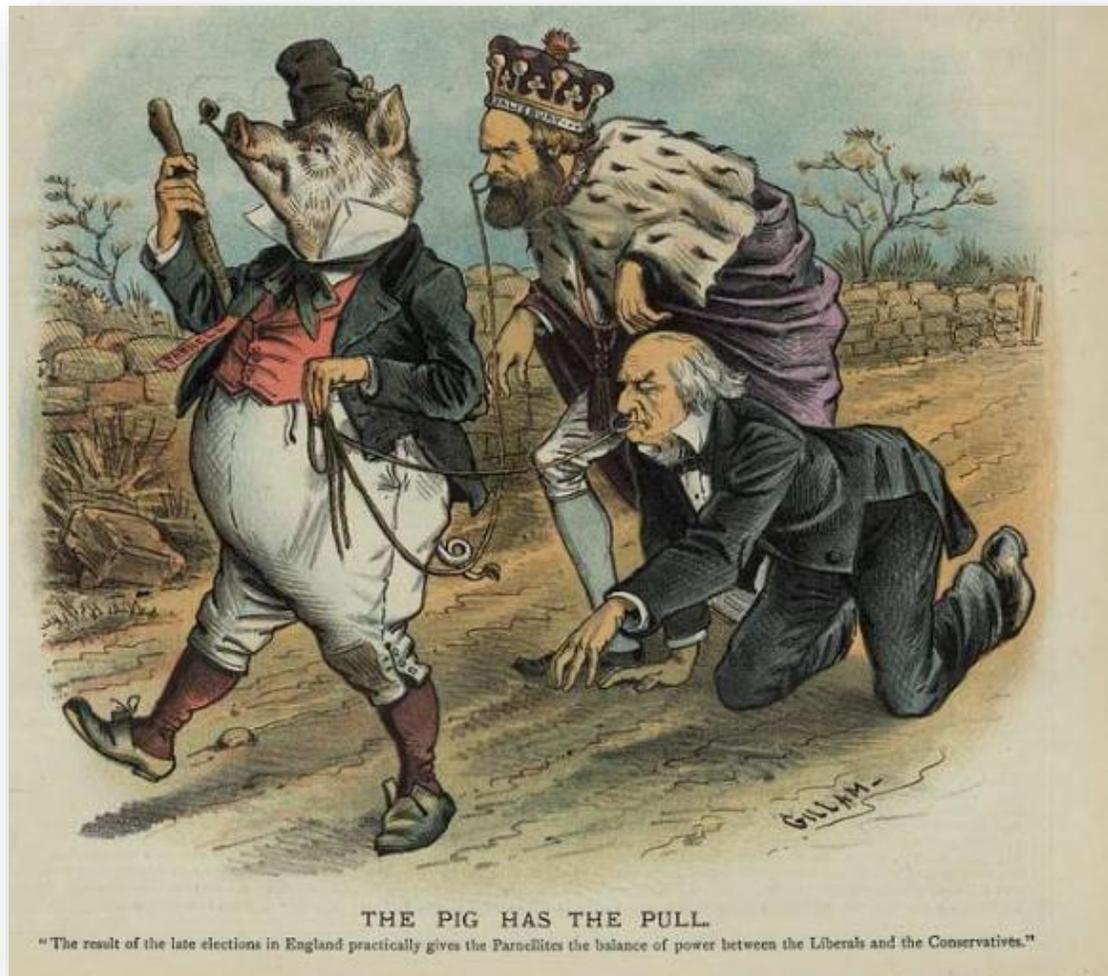
Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Cad iad torthaí Thoghchán 1885?

Oide

“Tá an Tarraingt ag an Muc”

Puck, 9th Nollaig 1885

Cad iad na tuairimí a chuirtear in iúl sna foinsí seo faoi thorthaí thoghchán 1885?

Chuir an polasaí sáraíochta a ghlac na Liobrálach cosc ar Parnell agus ar Chamberlain teacht le chéile, agus is dóigh gur ghoill polasaí Parnell i leith na dTóraithe in 1885 go mór ar Chamberlain. De bhrí gur dhiúltaigh sé tacú leis na Tóraithe ina seasamh gan chosaint in 1885, d’iompaigh beirt de na fir ba chumasaí i Sasana, Churchill agus Chamberlain, ina choinne. Ba í an chumhacht a léirigh Parnell ar na hÉireannaigh i Sasana, nuair a thug sé orthu vótáil ar son na naimhde traidisiúnta – na Tóraithe – i gcoinne na ngnáth-chomhghuaillithe – na Liobrálach – a spreag Gladstone comhghuaillíocht ar Rialtas Dúchais a thairiscint dó. Nuair a theip ar Chamberlain Parnell agus a chuid daonlathaithe a úsáid chun é a chur chun tosaigh i Sasana, scrios sé an Páirtí Liobrálach in áit ligean do Parnell an bua a bheith aige gan é.

The Material for Victory: The Memoirs of Andre J. Kettle
Chapter 10: The 1885 Election – The Transfer of Power from the Tory to the Liberal Party

Ar fáil ag:

<https://openpress.universityofgalway.ie/materialforvictory/chapter/chapter-10-the-1885-election/>

Ag obair i gcomhar le daoine eile ar Fhoinsí

Oide

Oide Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Meastóireacht Foinse Grúpa
Sliocht as *The Leinster Express*, 12th Meitheamh 1886

Cad iad na ceisteanna a ba mhaith leat a chur ar an údar nó ar na rannpháirtithe?

Cad é is féidir liom a fhoghlaim ó fhoinsí scríofa eile?

Cad é is féidir liom a fhoghlaim ó fhoinsí phictiúir?

Cúlra an údair/chruthaitheora

DIÚLTÚ BHILLE AN RIALTAIS DÚCHAIS
Theip ar Bhille an Rialtais Dúchais le tromlach de thríocha duine. Ó fógraíodh líon na ndaoine a bhí deighilte ní raibh radharc dá leithéid le feiceáil in imeachtaí na Parlaiminte le tamall maith anuas. Deir roinnt daoine a bhí ann nár tharla a leithéid i dTeach na Parlaiminte ó chéiríbeacha Gordon. Bhí dífeall ann, áfach, idir an gcuma a bhí ar an Teach, nuair a chuir céiríbeoirí Gordon an áit i gcontúirt agus an radharc a bhí ann maidir Dé Máirt. Ba é inní an mothúchán ba mhó sa tionól nuair a chualathas gleo lucht leanúna Gordon ag na doirse; mar sin féin, maidin Dé Máirt rinne an chuid is mó de Theach na dTeachtaí ceiliúradh le gártha caithréime, agus leanadh ar aghaidh leis an gceiliúradh sin i gClós an Pháláis.

Cad é is féidir liom a fhoghlaim ó fhoinsí fuaime?

Cad iad na ceisteanna atá agam faoi aon rud san fhoinsí seo?

Cad iad na ceisteanna a ba mhaith liom a chur ar an údar nó ar na rannpháirtithe san fhoinsí seo?

Cén ghné/ghnéithe den imeacht seo a thugann deis le haghaidh tuilleadh taighde?

- Tugtar foinse amhairc/scríofa do gach grúpa scoláirí lena cheistiú
- Oibríonn na scoláirí le chéile agus iad ag plé na bhfoinsí agus ag freagairt na gceisteanna
- Roinneann na scoláirí na freagraí leis an rang

Ag Cuimhneamh ar Pharnell

Oide

DocArchive: Remembering Parnell

10 JUL 09 • 27 MINS • DOCUMENTARY ON ONE PODCAST

Charles Stewart Parnell was an Irish Nationalist who led the fight for Irish Home Rule in the late 1800's. This documentary pieces together first hand accounts of Parnell and his life. Parnell was an Anglo Irish protestant born in Wicklow (Broadcast 1962)

RTE

00:00

Share

27:12

Oide

Eist Sainaithin Leathnaigh

Eolas roimh ré ar an ábhar	Cad iad na hábhair agus na himeachtaí a bhaineann leis an ngearrthóg seo?	Dátaí	Priomhphearsana stairiúla	Priomhthéarmaí stairiúla	Foghlaim ón bpodchraoladh	Réimsí le haghaidh tuilleadh taighde

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

A bheith ag Obair le Gearrthóga Faisnéise agus Agallaimh

Oide

Click the image to play

The Story of Ireland with Fergal Keane
Episode 4, 'The Age of Union'

 Oide Na Scolaíocht Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Ainm an Chláir Faisnéise

Cad é an radharc/topaic ar leith?

Achoimre ar an radharc	Formáid
Luach stairiúil	Cruinneas/míchruinneas stairiúil
Foinsí tacaíochta	

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Parnell's Character

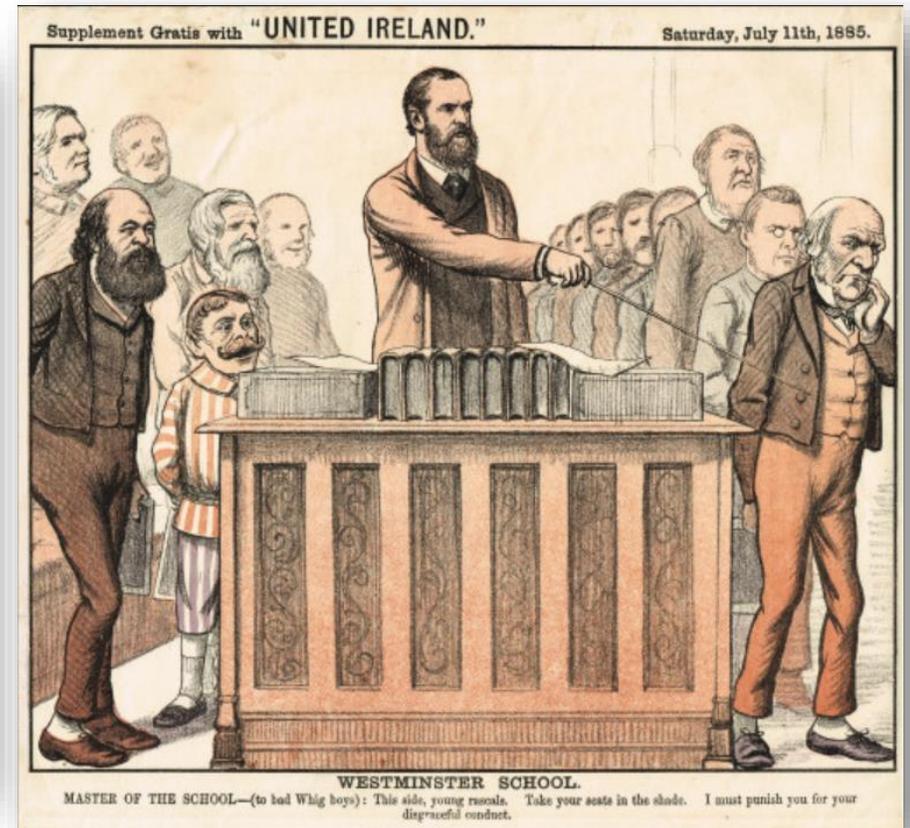

Oide

His discipline of his party was now very severe, and he treated his subordinates – for they could hardly be called his colleagues – in an autocratic manner. Mr Barry O'Brien records his method with them. "A Whig Home Ruler came along, and was about to pass him in the reading-room, when Parnell suddenly stopped him. 'Where are you going?' he asked. 'Just into the reading-room, Mr Parnell, to skim over the evening papers.' 'Don't you think you ought to be in the House?' 'Yes, Mr Parnell; I will return immediately.' After a time another Irish member (a moderate Nationalist) came along. Parnell stopped him too. 'Why have you come away?' he asked. 'I have just spoken, Mr Parnell,' said the member, 'to the motion for adjournment, and I cannot do anything until the division is taken. I cannot speak twice to the same motion.' 'No, but you can help to keep a House and watch what is going forward. I think you should all remain in your places.'" The inexorable Anglo-Irishman reduced the Celtic Irish to a state of servility, and it was then, and only then, that they were effective in the House of Commons. None of them, not Davitt nor Dillon nor the cleverest of them all, Tim Healy, could stand up to him. He was their master.

Parnell le St. John Ervine Published by Ernest Benn Ltd, 1925, lch. 207

https://www.irishhistorian.com/IrishHistoryLinks//Historical_Documents/Parnell_First_Home_Rule_Bill.html

United Ireland, 11th Iúil 1885

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Comhairle na hEorpa, ‘Ilpheirspictíocht a thabhairt isteach sa Rang Staire’

Oide

Is é an sainmhíniú a thugann an Dr Robert Stradling ar ilpheirspictíocht "bealach chun féachaint, agus claonadh chun féachaint ar rudaí, imeachtaí stairiúla, daoine, forbairtí, cultúir agus sochaithe ó pheirspictíochtaí éagsúla trí tharraingt ar nósanna imeachta agus próisis atá bunúsach don stair mar dhisciplín.”

<https://www.coe.int/en/web/observatory-history-teaching/-/integrating-multiperspectivity-in-the-history-classroom>

**OBSERVATORY
ON HISTORY TEACHING
IN EUROPE**

Oide

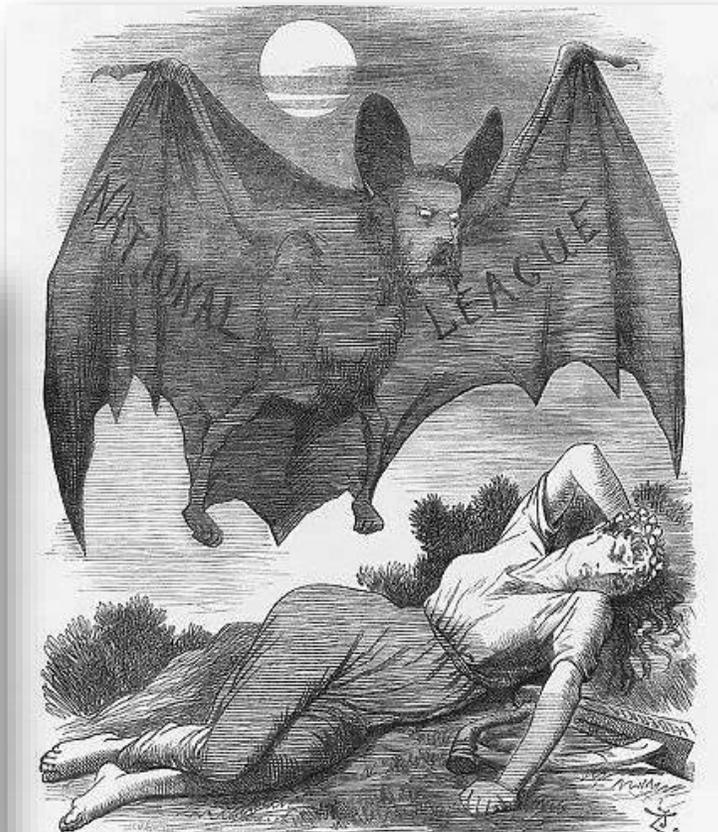
Charles Stewart Parnell

Láidreachtaí	Laigí
--------------	-------

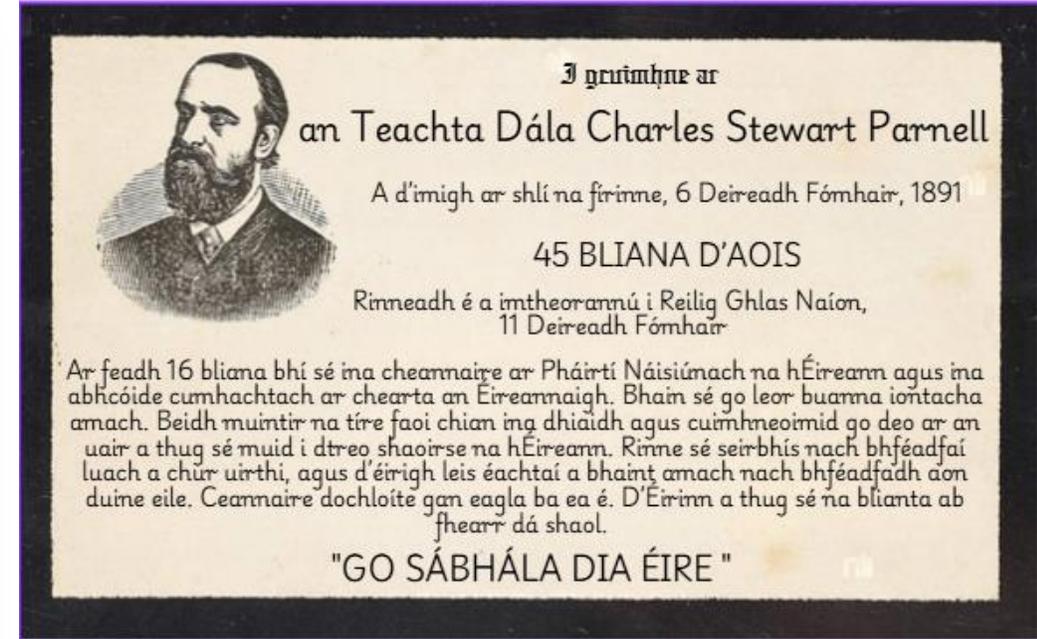
Oide

Páirtí Parlaiminteach na hÉireann

Láidreachtaí	Laigí
--------------	-------

Sciglériú ar Charles Stewart Parnell: Dublin Punch, Deireadh Fómhair 24, 1885.

Cárta cuimhneacháin Parnell
Earraí Inbhailithe, Gairmuimhir EPH A8

Ceisteanna comhthéacsaithe

Oide

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

CEISTEANNA FAOIN STAIDÉAR DOICIMÉADBHUNAITHE

TUISCINT

- Déanfaidh na ceisteanna seo measúnú ar an tuiscint atá agat ar an doiciméad nó ar fhoinse amhairc.
- Gheobhaidh tú freagraí na gceisteanna sna doiciméid.
- Bain úsáid as tagairtí ón doiciméad mar thaca le do fhreagraí.

COMPARÁID

- Déanfaidh na ceisteanna seo measúnú ar do chumas cosúlachtaí agus difríochtaí gach doiciméid a aithint.
- Is minic a bhaineann ceisteanna comparáide le hiontaofacht agus le hoibiachtúlacht.
- Déan tagairt don dá dhoiciméad i do fhreagra agus déan comparáid eatarthu.

LÉIRMHEASTÓIREACHT

- Déanfaidh na ceisteanna seo measúnú ar do chumas claonadh agus bolscaireacht a aithint agus iontaofacht na bhfoinsí a mheas.
- Ní mór duit a bheith in ann fíricí, dearcadh, tuairimí claonta, contrárthachtaí agus iontaofacht foinse a aithint.
- Bain úsáid as fianaise agus as sleachta ó gach doiciméad mar thaca le do fhreagra.

COMHTHÉACSÚ

- Déanfaidh na ceisteanna seo measúnú ar do thuiscint fhoriomlán ar an ábhar. Bíonn siad bunaithe go minic ar dhuine, ar ghluaiseacht nó ar imeacht a bhaineann leis an gcás-staidéar.
- Ní mór duit aiste ghearr a scríobh, agus a chinntiú go bhfreagraíonn gach alt an cheist a cuireadh.

Cad iad na cuir chuige a úsáideann tú chun cabhrú le scoláirí ceisteanna comhthéacsaithe a fhreagairt?

Sleachta Stairiúla a Úsáid chun Ceisteanna Comhthéacsaithe a Chruthú

Oide

 Oide Táisiúil an t-Éireann
Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

RÁITIS STAIRIÚLA Ó THOGHCHÁIN 1885/1886

"Luaigh Conor Cruise O'Brien, gur athraíodh gluaiseacht an rialtais dúchais ina 'dhlúthpháirtí polaitiúil nua-aimseartha—agus monaplacht aige a bheag nó a mhór ar léiriú polaitiúil an mheoin náisiúnta."

<https://historyireland.com/the-1885-and-1886-general-elections-in-ireland/>

"Is oth liom a rá i láthair Éireannaigh mór le rá nach bhfuil aon idirbheart is eol dom níos dorcha ná níos fealltaí i stair an duine ná déanamh an Aontais."

Óráid Gladstone i Learpholl (28 Meitheamh 1886), ó The Times (29 Meitheamh 1886), lch. 11

"Tá torthaí na dtoghcháin go dtí seo níos airde ná mar a bhí lucht tacaíochta an Aontais ag súil. Tá sé ró-luath glacadh leis go bhfuil an bua againn; ach tá údar maith leis an dóchas atá againn ar bhua cinniúnach ar na Scarúnaithe."

The Leinster Express, Dé Sathairn, 10 Iúil, 1886

"Tá éacht bainte amach ag an Uasal Parnell a chuirfeadh éad ar an gcleachtóir is sciliúla in ealaín na heagraíochta polaitiúla ar an taobh seo de Chainéal Naomh Seirse."

The Brisbane Courier, Dé Luain 23 Feabhra, 1885

"Chomh fada siar le mí Eanáir 1886 bhí comharthaí in eastáit na Gaillimhe Marcas Chlann Riocaird go raibh na tionóntaí réidh le troid. Seachnaíodh pléascadh fad is a bhí Rialtas Dúchais idir dhá cheann na meá, ach san fhómhar, nuair a theip ar Parnell a chur ina luí ar Theach na dTeachtaí glacadh le Bille Faoisimh do Thionóntaí, mhéadaigh tábhacht an scéil."

Is sliocht é seo a cuireadh in eagar ó Ireland Since the Famine le F.S.L. Lyons. lch.188

 Oide Táisiúil an t-Éireann
Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

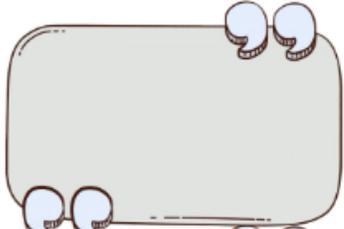
GNÍOMHAÍOCHT AR RÁITIS

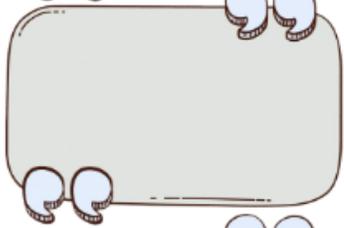
Céim 1 - Roghnaigh sliocht faoi thoghcháin 1885/1886

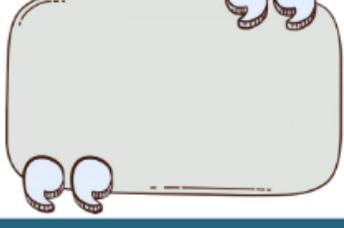
Céim 2 - Mínigh cén fáth ar roghnaigh tú an sliocht seo

Céim 3 - Cruthaigh ceist chomhthéacsaithe ag baint úsáid as an sliocht seo

Céim 4 - Cruthaigh freagra ar an gceist chomhthéacsaithe, ní mór don freagra tagairt a dhéanamh do shaincheisteanna agus do thorthaí níos leithne aimsir thoghcháin 1885/1886

Céim 1

Céim 2

Céim 3

Foinsí a Aimsiú

Oide

TUAIRIM AN UASAIL PARNELL I DTACA
LEIS AN GCÁS

CEANNAIRE NA HÉIREANN AGUS
TAIRBHÍ NA NULTACH

STAIÐ NA BPÁIRTITHE SASANACHA,

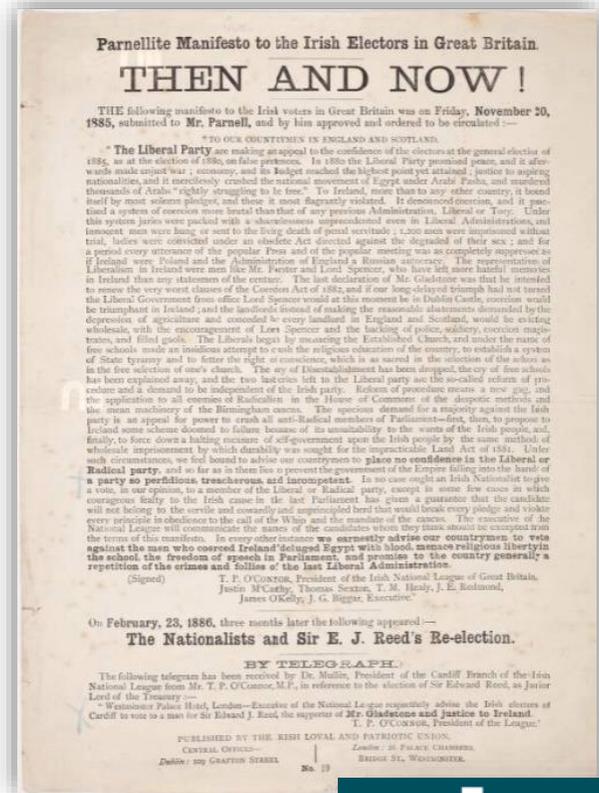
SOCRÚ CHEIST NA HÉIREANN
(Ón Freeman)

Rinne comhfhreagraí de chuid Bhaile Átha Cliath ó Boston Herald agallamh leis an Uasal Parnell tráthnóna Dé Sathairn. Thug an comhfhreagraí cead dúinn sonraí an agallamh a thabhairt i gcomhthráth lenár gcomhaoiseach as Boston.

Bhí an tUasal Parnell ag Morrison's, a deir an comhfhreagraí, agus é ag glacadh sosa i ndiaidh an fheachtais toghchánaíochta. Cé go raibh tuirse air, bhí dea-spionnadh air, agus ba chosúil go raibh sé breá sásta labhairt faoin staid pholaitiúil. Dá réir sin, thapaigh mé an deis a chuid tuairimí a fháil ar chúrsaí reatha éagsúla. Seo a leanas tuairimí

ILLINOIS LIBRARY
Digital Collections

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Cad iad torthaí Thoghchán 1886?

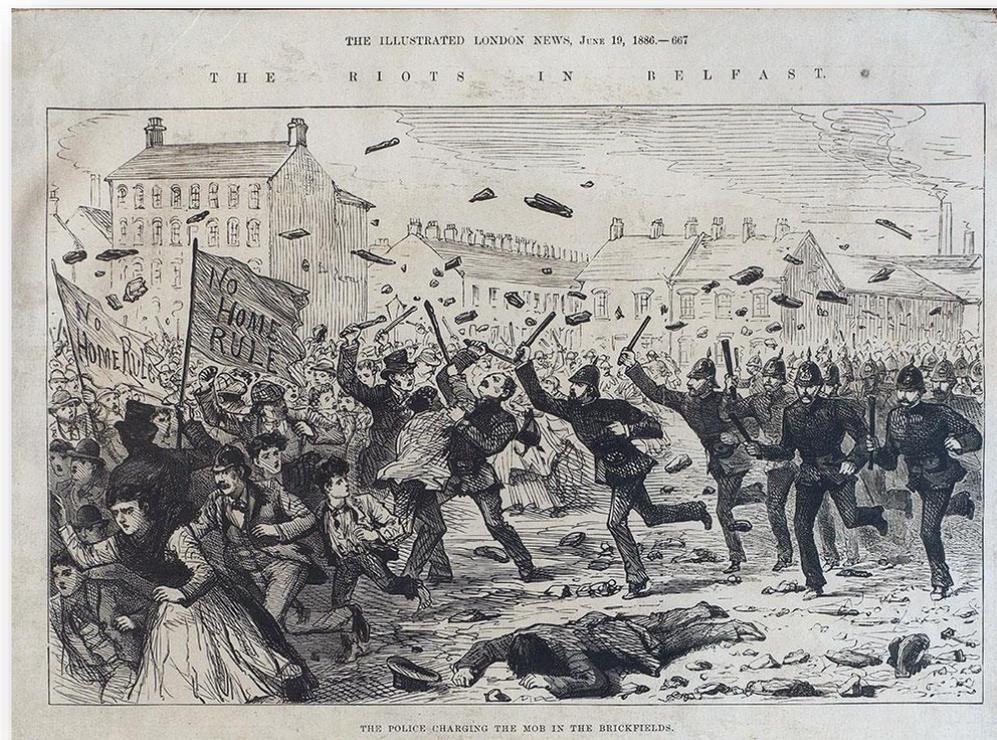

Oide

Cad is féidir linn a fhoghlaim ó na foinsí seo faoi thorthaí thoghchán 1886?

“Away with him!” St. Stephen's Review Presentation Cartúin, 26 Meitheamh 1886

Na Círéibeacha i mBéal Feirste. ‘The police charging the mob in the Brickfields.’ The Illustrated London News, Meitheamh 19th 1886

DIÚLTÚ BHILLE AN RIALTAIS DÚCHAIS

Theip ar Bhille an Rialtais Dúchais le tromlach de thríocha duine. Ó fógraíodh líon na ndaoine a bhí deighilte ní raibh radharc dá leithéid le feiceáil in imeachtaí na Parlaiminte le tamall maith anuas. Deir roinnt daoine a bhí ann nár tharla a leithéid i dTeach na Parlaiminte ó chíríbeacha Gordon. Bhí difear ann, áfach, idir an gcuma a bhí ar an Teach, nuair a chuir cীরíbeoirí Gordon an áit i gcontúirt agus an radharc a bhí ann maidir Dé Máirt. Ba é inní an mothúchán ba mhó sa tionól nuair a chualathas gleo lucht leanúna Gordon ag na doirse; mar sin féin, maidin Dé Máirt rinne an chuid is mó de Theach na dTeachtaí ceiliúradh le gártha caithréime, agus leanadh ar aghaidh leis an gceiliúradh sin i gClós an Pháláis.

The Leinster Express, Iúil 12th 1886

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Padlet chun Tacaíochtaí Breise a Roinnt

Oide

The Padlet board, titled "1885/86 elections resources", features several categorized cards:

- National Library of Ireland/NCCA documents pack:** A PDF document titled "LEAVING CERTIFICATE HISTORY CASE STUDY" focusing on "The Elections of 1885-86: Issues and options".
- Articles:** A map of Ireland from historyireland.com and a photograph of a large building from openpress.universityofgalway.ie.
- Dictionary of Irish Biography:** A card for William Ewart Gladstone from gov.uk and a card for John Devoy from dib.ie.
- Podcasts:** "British Elections Series Ep5: '1886: The Irish Question'" from podcasts.apple.com and "The History Show" from rte.ie.
- Audio visual:** "RTE Archives" featuring "First Impressions Of Charles Stewart Parnell" and "One Parnellite Recalls Parnell" from rte.ie, and a YouTube video "Ireland - A Television History - Part 6 of 13 - 'Parnell'" from YouTube.
- Political Cartoons:** A card from dail100.ie and another from pct007.
- Cartoons:** A historical cartoon titled "UNITED IRELAND" from 1884.
- Limerick in the General Election 1885:** A PDF document by James Doherty.

Tacaíochtaí Breise

Oide

Tabhair cuairt ar ár
láithreán gréasáin

www.oide.ie

Déan teagmháil le:

eolas@oide.ie

Glac síntiús linn
chun an nuacht
is déanaí a fháil.

Lean muid ar X
[@Oide_History](https://twitter.com/Oide_History)